

**REGULAMIN SZCZEGÓŁOWY KONKURSU PRZEDMIOTOWEGO Z JĘZYKA
POLSKIEGO ORGANIZOWANEGO PRZEZ KUJAWSKO-POMORSKIEGO
KURATORA OŚWIATY
dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych w roku szkolnym 2021/2022**

Na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.), w związku z § 1-5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. z 2020 r. poz. 1036) oraz § 9 ust. 4 pkt 13 Regulaminu Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, stanowiącym załącznik do Zarządzenia Nr 38/ 2021 Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, w związku z postanowieniami Regulaminu ogólnego konkursów przedmiotowych organizowanych przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w województwie kujawsko-pomorskim dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych w roku szkolnym 2021/2022 wprowadzonego Zarządzeniem Nr 38/2021 Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty z dnia 9 września 2021 r. w sprawie organizacji konkursów przedmiotowych organizowanych przez Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych województwa kujawsko-pomorskiego w roku szkolnym 2021/2022, ustala się Regulamin szczegółowy Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego dla uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych w roku szkolnym 2021/2022

CELE KONKURSU

1. Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań uczniowskich w zakresie języka polskiego w korelacji z innymi przedmiotami humanistycznymi.
2. Pobudzanie twórczego myślenia.
3. Rozwijanie umiejętności stosowania zdobytej wiedzy w praktycznym działaniu.
4. Promowanie osiągnięć uczniów, ich nauczycieli i szkół.
5. Motywowanie szkół do podejmowania różnorodnych działań w pracy z uczniem zdolnym.
6. Wdrażanie uczniów do samokształcenia.
7. Wyróżnienie osiągnięć uczniów oraz nauczycieli motywujących i przygotowujących uczniów do udziału w konkursie.
8. Zwrócenie uwagi na aktualne problemy współczesnej kultury i literatury.

FORMA PRZEPROWADZENIA ELIMINACJI

1. Wojewódzkie konkursy przedmiotowe są trzystopniowe i obejmują:
  - 1) etap I - zwany etapem szkolnym;
  - 2) etap II – zwany etapem rejonowym, przeprowadzany na platformie online;
  - 3) etap III – zwany etapem wojewódzkim, przeprowadzany na platformie online.
2. Etap szkolny przeprowadzają i sprawdzają szkolne komisje konkursowe.
3. Etap rejonowy przeprowadzają zespoły nadzorujące, wyniki są generowane automatycznie na platformie online.
4. Etap wojewódzki przeprowadzają zespoły nadzorujące, wyniki zadań zamkniętych są generowane automatycznie na platformie online, ewentualne zadania otwarte sprawdzane są przez wojewódzkie komisje konkursowe.

7. Każdy etap konkursu odbywa się w szkole macierzystej uczestnika.
8. Każdy etap konkursu przeprowadzany jest w terminie wskazanym w Terminarzu konkursów – załącznik nr 2 do Regulaminu ogólnego.
9. Każdy etap konkursu rozpoczyna się o godzinie 10.00.
10. Na wszystkich etapach czas pracy ucznia trwa 60 minut.
11. Czas pracy uczniów na każdym etapie liczy się od momentu rozpoczęcia pracy z arkuszem konkursowym.

TERMINARZ

Terminy przeprowadzania etapów Konkursu Przedmiotowego z Języka Polskiego – zgodnie z załącznikiem nr 2 do Regulaminu ogólnego.

ZAKRES WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI WYMAGANY NA WSZYSTKICH ETAPACH KONKURSU

Uczestnicy konkursu powinni wykazać się wiedzą i umiejętnościami obejmującymi i poszerzającymi treści podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w części dotyczącej przedmiotu język polski, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej. <https://cke.gov.pl/egzamin-osmoklasisty/podstawa-programowa/>

Od ucznia wymaga się znajomości lektur z podstawy programowej oraz tekstów kultury wraz z odpowiednimi kontekstami biograficznymi, historycznymi, kulturowymi na poziomie dosłownym, metaforycznym i symbolicznym.

Na wszystkich etapach konkursu uczeń powinien wykazać się wiedzą i umiejętnościami z zakresu:

- rozumienia na poziomie znaczeń dosłownych i niedosłownych utworów literackich i innych tekstów kultury;
- analizy i interpretacji tekstów literackich z zastosowaniem właściwej terminologii;
- formułowania uzasadnionych sądów i tworzenia komentarza wynikającego z pogłębionego odczytania tekstów kultury;
- przeprowadzenia analizy porównawczej, reinterpretacji mitów i symboli w kontekście współczesności, porównywania funkcjonowania tych samych mitów, motywów w różnych tekstach kultury;

- odczytywania nawiązań do tradycyjnych motywów, wątków, symboli wpisanych w popularną kulturę współczesną (piosenka, film) oraz określanie funkcji takich działań artystycznych;
- uwzględniania w analizie specyfiki tekstów kultury przynależnych do: literatury, filmu, muzyki, sztuk plastycznych;
- budowania wypowiedzi na podstawie wskazanych tekstów kultury w kontekście takich zagadnień tematycznych, jak np.: rodzina, naród, poczucie tożsamości narodowej, dziedzictwo kulturowe, tradycja, wspólnotowość, poświęcenie, sprawiedliwość, patriotyzm, walka, niepodległość, poszanowanie godności drugiego człowieka, altruizm, miłość, przyjaźń, wytrwałość, egzystencja, przemijanie, cierpienie, lęk, nadzieja, samotność, wyobcowanie, dom, piękno, prawda;
- tworzenia spójnej wypowiedzi poprawnej zarówno pod względem językowo-stylistycznym, jak i ortograficzno-interpunkcyjnym we wskazanej formie (zaproszenie, ogłoszenie, streszczenie, dedykacja, notatka, hasło słownikowe lub encyklopedyczne, opis sytuacji, dzieła sztuki, przeżyć wewnętrznych, charakterystyka postaci, charakterystyka porównawcza, recenzja, rozprawka, opowiadanie, list, przemówienie, wywiad);
- dokonywania działań tekstotwórczych (np. streszczanie, parafrazowanie, sporządzanie notatki);
- dostrzegania zróżnicowania słownictwa, w tym słownictwa ogólnonarodowego i słownictwa o ograniczonym zasięgu (archaizmy, kolokwializmy, neologizmy, synonimy, antonimy, eufemizmy, frazeologizmy);
- wyszukiwania środków stylistycznych i określania ich funkcji w tekście (epitet, porównanie, metafora, apostrofa, hiperbola, peryfraz, oksymoron, anafora, epifora, pytanie retoryczne, onomatopeja, zdrobnienie, zgrubienie, powtórzenie, paralelizm składniowy, rym, rytm);
- poprawnego stosowania wybranych pojęć z teorii literatury i wiedzy o kulturze (topos, mit, symbol, parabola, wiersz wolny, biały, sylabiczny, średniówka, przerzutnia, wersyfikacja, styl, stylizacja, gatunki i rodzaje literackie);
- rozpoznawania części mowy i części zdania, dokonywania rozbioru gramatycznego i logicznego, określania funkcji składniowych poszczególnych wyrazów;
- określania budowy słowotwórczej wyrazu, tworzenia wyrazów złożonych, odróżniania ich typów, rozpoznawania rodziny wyrazów;
- rozumienia mechanizmów upodobień fonetycznych;
- rozpoznawania typów wypowiedzi, przekształcania określonych konstrukcji składniowych;
- poprawnego stosowania w praktyce zasad ortografii i interpunkcji;
- rozwijania umiejętności samodzielnego docierania do informacji, dokonywania ich selekcji, syntezy i wartościowania.

LEKTURY

Etap szkolny

1. Wanda Markowska, *Mity Greków i Rzymian*, Iskry, Warszawa 1968, mity: *Hades, Faeton, Deukalion i Pyrra, Niobe, Edyp, Wyprawa siedmiu przeciw Tebom, Antyгона, Zburzenie Teb, Orfeusz i Eurydyka*
2. Małgorzata Musierowicz, *Ida sierpniowa*, Wydawnictwo Akapit Pres 2013.
3. Agatha Christie, *Dwanaście prac Herkulesa*, KAW Szczecin 1987.
4. Kornel Makuszyński, *Panna z mokrą głową*, Nasza Księgarnia, Warszawa 2018.
5. Film: *Panna z mokrą głową*, reż. Kazimierz Tarnas, 1994, odcinek 1-6, dostęp: <https://vod.tvp.pl/website/panna-z-mokra-glowa,49941917>
6. Jan Brzechwa, *Żuraw i czapla, Śledź, Klótnia rzek, Żaba, Sójka, Wrona i ser, Lis i jaskółka* [w:] tegoż, *Wiersze wybrane*, PIW, Warszawa 1981.
7. Piosenka: Czesław Niemen, *Dziwny jest ten świat*, dostęp: <https://www.youtube.com/watch?v=wTjLZwpmufw>

Etap rejonowy

1. Miron Białoszewski, *Pamiętnik z powstania warszawskiego*, Biblioteka Polityki, Warszawa 2009, str. 5-57.
2. Piosenka: Marek Grechuta, *Ojczyzna*, dostęp: <https://tiny.pl/9gn9g>
3. Monika Kowalczyk-Szumowska, *Galop 44*, Wydawnictwo Egmont Polska, Warszawa 2014.
4. Film: *Miasto 44*, reż. Jan Komasa, 2014, dostęp: <https://vod.tvp.pl/video/miasto-44,miasto-44,24654080>
5. Piosenka Czesław Niemen, *Sen o Warszawie*, dostęp: <https://www.youtube.com/watch?v=LTzxqIRevB4>
6. Karolina Lanckorońska, *Wspomnienia wojenne*, rozdział I, Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, 2001, dostęp: <https://www.lwow.home.pl/karolina.html>
7. Jan Kasprów, *Rzadko na moich wargach*, [w:] tegoż *Utwory poetyckie* dostęp: <https://literat.ug.edu.pl/kasprow/068.htm>
8. Krystyna Kraheńska, *** (*Hej, chłopcy, bagnet na broń!*), dostęp: <https://f.1944.pl/UserFiles/9/3/c/93cab92d7008c4ec3d51c0bc706ab4ee.pdf>
9. Piosenka: Grzegorz Ciechowski, *Nie pytaj mnie*, dostęp: <https://www.youtube.com/watch?v=cSjk6phf3iY>

Etap wojewódzki

1. Henryk Sienkiewicz, *Stary sługa, Hania, Selim Mirza*, [w:] tegoż, *Pisma wybrane*, tom II, PIW, Warszawa 1987, s. 206-322.
2. Stefan Żeromski, *Szyfowe prace*, dostęp: <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/szyfowe-prace.pdf>
3. Film: *Szyfowe prace*, reż. Paweł Komorowski, 2000, odcinek 1-6, dostęp: <https://vod.tvp.pl/website/szyfowe-prace,42869134>
4. Bolesław Prus, *Omyłka*, dostęp: <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/prus-omylka.pdf>
5. *Przypowieść o synu marnotrawnym. Ewangelia wg św. Łukasza*, rozdz. 15, w. 11–32, [w:] *Biblia Tysiąclecia*, tłum. o. Walenty Prokulski SI, Poznań 1983.
6. Andrzej Maleszka, *Magiczne drzewo. Czerwone krzesło*, Wydawnictwo Znak, 2015.
7. Stanisław Barańczak, *Garden party* [w:] tegoż: *159 wierszy*, Wydawnictwo Znak, Kraków, 1993, s. 150.
8. Zbigniew Herbert, *Powrót prokonsula* [w:] tegoż: *Wiersze wybrane*, Wydawnictwo a5, Kraków 2008, s. 269-270.
9. Wisława Szymborska, *Koniec i początek, Kot w pustym mieszkaniu, Nic darowane, Nienawiść* [w:] tejże, *Koniec i początek*, Wydawnictwo Znak 2015.

LITERATURA POMOCNICZA

1. *Polszczyzna na co dzień*, red. Mirosław Bańko, PWN, Warszawa 2006.
2. *Słownik rodzajów i gatunków literackich*, red. G. Gazda, Wydawnictwo Universitas, Kraków 2006.
3. Władysław Kopaliński, *Słownik mitów i tradycji kultury*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1985.
4. *Okresy literackie*, praca zbiorowa, WSiP, Warszawa 1990.
5. A. Kulawik, *Poetyka*, Wydawnictwo Antykwa, Kraków 1997.
6. *Słownik terminów literackich*, Wydawnictwo Ossolineum, Wrocław.
7. *Nauka o języku dla polonistów* red. S. Dubisz, Książka i Wiedza, Warszawa 2002.
8. *Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN*, red. A. Markowski, Warszawa 2018.

Wszelkich informacji dotyczących organizacji i przebiegu konkursu udziela:

Przewodnicząca Komisji Wojewódzkiej z Języka Polskiego: Grażyna Szymańska, starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, tel. (52) 34 97 622, e-mail: gszymanska@bydgoszcz.uw.gov.pl

Wiceprzewodnicząca Komisji Wojewódzkiej z Języka Polskiego: Barbara Oparka, autor regulaminu szczegółowego, ekspert oświaty, nauczyciel języka polskiego

Koordinator konkursów przedmiotowych:

Katarzyna Sobieszczńska, starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy e-mail: ksobieszczanska@bydgoszcz.uw.gov.pl, tel. (52) 34 97 625.

Wszystkie załączniki do regulaminu do pobrania na stronie

<https://www.gov.pl/web/ko-bydgoszcz>